

ELŐFIZETÉSI ARAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 «
 Helyben házhoz hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 «
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 «

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

NAGYVÁRAD, július 6.

A horvát kudarc és az osztrákok.

(—a.) Alig ült össze az általános választói jog alapján egybehívott osztrák parlament, melytől, mint valami csodás hatású parancsától az összes bajoknak, különösen a nemzetiségi zavaroknak a megszűnését várták, már is felujultak a régi nemzetiségi veszekedések. A csehek éppen úgy akarnak tenni, mint a mi kedves horvát testvéreink cselekedtek, — követelik, hogy az országgyűlési naplóban az elhangzott beszédek csehül is megjelenjenek. És ahogy agyarkodnak a csehek a németek ellen, éppen úgy maradnak a megerősödött rutének a lengyelek ellen. Egyszóval a régi reichsrathnak a koncertje teljes megint, csak az hiányzik még, hogy tintás üvegeket vágjanak egymás fejéhez. De meg lesz ez is, csak türelemmel kell várni rá.

Akárhogy fenekedjenek is egymás ellen a bécsi reichsrath új lakói, rögtön megbékülnek és teljesen egyetértenek, ha magyarfalásról van szó. Bielohlanek és Pernerstorfer ebben példásan egyetértenek egymással. Most már nemcsak Lueger szid bennünket, hanem ugyanezt teszi Pernerstorfer is, aki oly csunyán visszaélt a minap Budapesten a magyar vendéggel.

És szakasztott, így vagyunk a bécsi sajtóval is. A cseh feudális és klerikális Vaterland, a keresztényszociális Deutsches Volksblatt, az osztrák szociáldemokraták közlönye és a régi szabadelvűek szócsöve a Neue Freie Presse e tekintetben teljesen egy húrban pendülnek egymással s egymást tullicitálni iparkodnak a magyarfalásban, a magyargyűlöletben. Pedig egyik-másik jókora pénzt rak zsebre Magyarországból. Például a Neue Freie Presse-nek több magyar előfizetője van, mint három-négy budapesti napilapnak együtt véve; ugyanez a lap a szabadelvű éra alatt évtizedeken át a magyar kormánytól is tekintélyes subventiót kapott. És avval hálálja meg, hogy minden alkalommal rug egyet a magyarokon.

Most a horvát obstrukció kudarc miatt jajdul fel ellenünk a bécsi sajtó. Mint a nagy nemzeti küzdelem idején Galgóczy táborszernagygyal ijesztgettek bennünket s hirdették az einmaschirungot, úgy most Veresaniu zárai hadtestparancsnoknak Zágrábba való bevonulásáról mesélgetnek. A horvát obstrukció olyan viharokat fog Horvátországban támasztani, — ettől félnek bécsi szomszédaink — hogy azok ellen nem elég sem a bán, sem a zágrábi új hadtestparancsnok, (aki igen jó magyarember) hatalma, hanem Dalmáciából kell bemasiroznia a rettegett hadvezérnek.

Egy másik ujság már annyira lázban látja az országot, hogy Kossuth Ferencnek — mint írja II. Kossuthnak — azt tanácsolja, hogy idején meneküljön, ne akkor, amikor az ő nagyvási hóbortja mindeneket lángba borított.

Ki győzne csak szemelvényeket is közölni az osztrák lapok hóbortjaiból. Nem is ez a mi célunk.

Mi csak rá akarunk mutatni arra, hogy ime ez is bizonyítja Wekerlének azon szenzációs leleplezését, hogy a horvátok az államegység ellen szövetkeznek bel- és külföldi nemzetiségekkel.

De van ennek hátterében más is. Az osztrákoknak nagyon fáj Supilóék kudarcra, mert ez a kormány és a koalíció erejéről tesz bizonyosságot. Nekik pedig a kiegyezési tárgyalásoknál sokkal könnyebb lenne a helyzetük, ha gyenge kormányval és széthúzó koalícióval állanának szemben. Értjük és elhiszük.

De éppen a bécsi sajtónak a lármája mutatja azt is, hogy a kormány igen jó úton járt, mikor a megbízhatatlan balkáni politikusok kétszínű játékának véget vetett. Ez a tudat tartsa ezután is szilárdan össze a koalíciót, mert ha a horvát vitézek fenekedésétől nem is ijedünk meg nagyon, de a kiegyezési tárgyalásoknál csak akkor várhatunk a kormánytól valamelyes sikert, ha erős és egyetértő tábor áll a kormány támogatására.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Dalok.

Meghalt . . .

Meghalt egy gazdag öreg ur
 Házat, földet, sok kincset hagyva hátra
 Hírét veszi a rokonok
 Lelketlen, kapzsi tengersokasága.

Vivát! Vivát! Kiáltja mind.
 Csakhogy eljárta ez is a bolondját!
 De a szomorú ravatalt
 Nehéz gyászt öltve mind körülzokogják . . .

Emlék.

Emléket kértél tőlem, angyalom
 Oh én szegény! Mit adjak néked, édes?
 Egy kincsöm van: szivem. Im átadom!
 Hisz első perctől ugyanis a tiéd ez.

És szólt a lányka: Köszönöm nagyon.
 Kincsöd megőrzöm hiven, mindörökké . . .

S telt az idő... S egy szép napon
 A kért emléket — durván összetörte . . .
 Siliga Ferenc.

A Tsuzenji tó.

(Naplórészlet.)

Irta: Baráthossy Balogh Benedek.

Nikkóból nem tértünk vissza Tokióba. Korán lévén még az idő, békét kötöttünk követelődző gyomrunkkal s kurumajára ülve, elindultunk a jókora távolságban s majdnem ezer méterrel magasabban fekvő Tsuzenji-tó és a környékén levő három remek vízesés meglátogatására. Ugy terveztük, hogy a szeliden emelkedő 10 kilométernyi jó uton kurumajával meggyünk el a meredek tövében fekvő Umagaishi teaházig s ha nem lesz késő az idő, még aznap kigyalogolunk a tóhoz.

Kitűnő uton haladtunk mintegy öt kilométert; csak egy helyen, hol az árvíz összetörte a hidat, kellett gyalogszerrel, körül-köre lépve, átmennünk a vizen. Az eddig is szűk völgy lassan összébb szorul, úgy hogy kétoldalt

toronymagasan merednek égnek a dus erdővel borított hegyek.

Az ut mentén keskeny vágányú iparvasut ökrökkel szállítja a közeli rézbányából Nikkéba a téglalakba öntött tiszta vörösrezet.

Hanyatlóban volt a nap, mire a teaházhoz érkeztünk. Ettől fogva meredek hegyi-ut vezet a tóig. Fel lehet ugyan kurumajával is menni, de a sok helyen sáros uton 3—4 ember is alig képes feltolni az embert. Lóháton is szokták ezt az utat megtenni; mi azonban a meredek, de sokkal rövidebb gyalogutat választottuk a kigyózó kocsit helyett. Biztonság kedvéért egy kalauzt fogadtunk, nehogy eltévedjünk s reánk sötétedjek ez ismeretlen világban. Különben, ha akartunk volna sem maradhattunk volna ott éjjelre, mert egy nagy amerikai társaság lefoglalta az összes helyiségeket.

A kis nézának hangos »sajonara« kiáltásai között keltünk utra vezetőnkkel. Az éltető, friss levegő felvillanyozta tagjainkat s a legvidámabb hangulatban vágunk neki a meredeknek. Alig félóra alatt elértük az első vízesést. Hogy batyunk könnyebb legyen, elfo-

A mai naptól kezdve! PFAFF-nál
Valódi Panama kalapok 6 frt. 50 és 10 frt.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Budapest, július 6.

Elnök: *Fusth Gyula.*

Itju *Madarász József*: Beterjeszti a közlekedési bizottság jelentését a kereskedelmi miniszternek a határszéli községekben a vasárnapi munkaszünet felfüggesztésére vonatkozó rendelete tárgyában.

Hédervári Lehel beterjeszti a mentelmi bizottság jelentését *Keller István* mentelmi joga felfüggesztése dolgában.

Az interpellációs könyvben újabb bejegyzés nincs. A múlt ülésről négy interpelláció maradt: *Szmrecsányi György*, *Hodsza Miláné*, *Horváth József* és *Veresmarthy Miklósé*, *Horváth József* és *Veresmarthy Miklósé*. Az interpellációkra fél két órakor tér át a Ház.

Az elnök: Azt javasolja, hogy a nemrégiben bejegyzett indítványok sorsáról csak összesel döntsön a Ház. (Helyeslés)

Markhot Aladár előadó: Elfogadásra ajánlja az ország szent koronája egyik örékének megvásárlásáról szóló törvényjavaslatot. (Helyeslés.)

Szmrecsányi György: A magyar királyi központi statisztikai hivatal 1907. évi munkatervének kiegészítése tárgyában beadott miniszteri jelentést ismerteti.

A pécsi kiállítás támogatása.

A Ház úgy ezt a javaslatot, mint az 1907. évi pécsi mező- és erdőgazdasági, ipari és művészeti országos kiállítás állami támogatásáról szóló törvényjavaslatot elfogadta.

A javaslat első szakaszánál *Pleiningner Ferenc* a kiállítás jelentőségét emelte ki. Altlános a felfogás, hogy a vidéki kiállítások a hiúság vásárai. A pécsi kiállítás azonban összefoglalja mindazokat a cikkeket, melyeket a

magyar ipar állított elő. Megmutatja azokat a forrásokat, ahonnan a magyar ipar termékei beszerezhetők, szembe állítja a magyar termékeket a külföldiekkel s meggyőz minket arról, hogy a magyar ipar mindenképpen érdemes a támogatásra. A javaslatot elfogadásra ajánlja.

A Ház a javaslat részleteit is megszakította.

Perczel felelőssége

Csizmazia Endre előadó: Ismerteti az igazságügyi bizottság jelentését *Perczel Dezső* volt képviselőházi elnök és *Csávossy Béla* háznagy ellen az anyagi felelősség miként való foganatosítása tárgyában. Elmondja, hogy a darabankorszak csatlósainak aktái még mindig nem záródtak le. Mikor a Tisza-kormány alatt 130 újabb teremszolgát fogadott fel az akkori elnök. *Csávossy Béla* háznagy a Ház pénztárából 31.000 koronát vett fel, melyről eddig nem számolt el. A bizottság javasolja, hogy a képviselőház utasítsa az elnököt oly irányu intézkedésre, hogy *Perczel Dezső* a 31.826 korona 60 fillérnek rövid, záros határidő alatti megfizetésre, *Csávossy Béla* pedig a 6.590 korona hovatfordításáról szerkesztendő számadások rövid, záros határidő alatt való beterjesztésére a kincstári jogügyek igazgatósága által felhivassanak s a kitűzendő határidőnek sikertelen lejárta után a követelések ellenük szabályszerű birói eljárás útján érvényesíttessenek.

A Ház a javaslatot elfogadta.

Csizmazia Endre: Az igazságügyi bizottság jelentését ismerteti Magyarország és Ausztria között a határvonal kiigazítása tárgyában s javasolja, hogy a képviselőház a kérévényeket a kormánynak azzal az utasítással adja ki, hogy Magyarország és Alsó-Ausztria, illetve Stájerország közötti országos határvonal kiigazítása s a jogtalanul Ausztriához csa-

olt területek visszacsatolása iránt szükséges lépéseket haladéktalanul tegye meg s eljárásáról egy év alatt tegeyen jelentést.

Bráza Zoltán a számvizsgáló bizottság jelentését terjeszti be a képviselőháznak 1906. évi második felére vonatkozó számadásáról.

A Ház a jelentést tudomásul veszi és a felmentvényt megadja.

Bedőházy János az országos tanárinnyugdíj és gyámintézet matematikai mérlegéről szóló kultuszminiszteri jelentésről terjeszti be a közoktatási és pénzügyi bizottságok jelentését.

A Ház a jelentést tudomásul veszi

Bedőházy János: A tanári nyugdíj és a gyámintézettől, továbbá az országos tanítónyugdíj és gyámialapról szóló jelentést terjeszti a Ház elé.

Iparfelügyelők jelentése.

Ház a jelentést tudomásul veszi.

Ernst Sándor a magyar kir. iparfelügyelők 1905. évi tevékenységéről, kereskedelmi miniszteri jelentésről terjeszti be a munkásügyi bizottság jelentését.

Főleg az építőmunkások sztrájkjáról emlékeztek meg. Az iparfelügyelők elsősorban az állami üzemeket bírálják el és kritikával, amire felhívja a kormány figyelmét. Proponálja, hogy az ipari felügyelők jelentése ezután egyedül a munkásügyi bizottság elé kerüljön

A Ház a javaslatot és a jelentést elfogadja.

Elnök: Az ülést tíz percre felfüggeszti.

Szünet után

Morvay Lajos alelnök az ülést újból megnyitja.

A kivándorlás.

Bredicianu Korjolan: A kivándorlás ellen beadott kérvényekkel azt hangoztatja, hogy a nemzeti kormány nem törődik a kivándorlókkal.

gyasztottuk uzsonnákat. Vezetőnknek is adtam egy pohárka konyakot, nagyon panaszkodott, hogy gyomorgörce van.

Kissé sokáig időztünk itt s már szürkülni kezdett az idő, mikor elindultunk. Vezetőnk négy-ötzör elmaradt, ami újra nagy késést okozott. Azon vettük észre magunkat, hogy a sűrű rengetegben ránk szakadt az este. Viszakiáltottam vezetőnkért, ki nagyon lassan, dülöngözve mászott felfelé a meredek sziklaldalon. Japán szokás szerint meg akart hajolni előttem, de megtántorodott a mélység felé. Ha el nem kapom estében, agyonzuzza magát. Közrefogtuk *Katurával* s vállatni kezdtük. Tökérszeg volt az ipse. Batyujában egy wishkiflaska volt, állítólag egy angol turista pártól kapta s amikor el-elmaradt, teleszivta magát. A szokatlan erejű ital természetesen a fejébe szállt. Furcsa helyzet volt biz ez. Az ismeretlen, szakadékokkal telt erdőségben, ily koromsötét éjszakán azt se tudtuk mihez fogjunk? Szerencsére a vezetőnek volt egy papírlámpája, amit meggyújthattunk. *Katura* fogta a lámpát, feleségem a vezető kimonóját, én meg hátulról zártam be a menetet, vigyázva, nehogy valami sziklahasadékba zuhanjunk. Szerencsénkre elértük a kocsiutat s ezen haladtunk tovább

felfelé. Vezetőnk is egy kissé összeszedte magát s most már nem kellett, hogy mi vezessük őt. Közben újabb baj ért, elfogyott a gyertyánk. Találomra bandukoltunk, bukdácsoltunk tovább, míg valahogy elértük a fensikot. Itt már nem volt oly veszélyes az utunk, a gyér erdőben valamit látnunk is. Félórai gyaloglás után végre mécsvilágot pillantottunk meg s térdig sárosan értünk el a tó partján levő teaházhoz — éjfél körül.

Véletlenül volt még egy üres szobájuk, azt felnyitattuk s igyekeztünk minél hamarabb nyugalomra térni.

Alig virradt, kopogtak ajtónkon. Részeg kalauzunk jött nagy alázattal, bocsánatot kérve a tegnapi történetekért s további szolgálatait ajánlta fel. Ki akartam dobni már, mikor a betyár nevetve toldja meg mondókáját, hogy neki kötelessége minket tovább is szolgálni, mert akkora ur ő sohasem volt, mint tegnap, hiszen egy japáni meg egy idegen professzor és a felesége vezették őt s még az életét is nekünk köszönheti. Elnevettem magam s tényleg felfogadtam, hogy délután a hegyen át vezessen el a közeli rézbányákhoz.

Amint reggel széthúzták a folyosókat el-

záró fatáblákat, egyszerre előttünk állott a nagy tó, fenséges szépségében. Hosszan elnyúló partjait megkapó alaku hegyek koszorúzzák egész kerekén, a kristálytisza vízben nézegetve kacér alakjuk fordított képét. A tó tükrén a legkülönbözőbb csónakok szárai cikáznak szerteszét, hogy a tó tükréről gyönyörködhessenek a világ minden részéből összesereglett turisták és nyaralók a felkelő nap szépségében.

Mi is csónakra ültünk s szinte dideregve a szokatlan frissességű levegőtől, eveztünk a tó közepe felé. A környező hegyek erdőkoszorúja egészen a tó partjáig nyulik le s apró japán házacskák húzódnak meg árnyékukban. Japán, Khina, Korea és a Fülöp szigetek módosabb lakói keresnek itt menedéket a nyári hónapok tűrhetetlen hősége elől s így e hónapokban pezsgő élet van idefenn, hogy aztán kilenc hónapig alig lásson embert az a néhány család, mely e hegyi tájék állandó lakója.

Jól beveztünk már a tóba, mikor a nap, mint óriási vörös kerék kibukkant a láthatár mögül. Szép volt e látvány tagadhatatlanul s ha már ide törte magát az ember, igazán kár lett volna elszalasztani.

Amint szétterült a tájon a nap életető su-

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer.

A mohai Ágnes-forrás, mint természetes szénsavdus ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dus szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt megkíméltek azok, a kik közönséges ivóvíz helyett á bakteriummentes mohai Ágnes-vízzel éltek. Legjelenebb orvosi szaktekintélyek által ajánlva. Számos elismerő nyilatkozat a forrás vinnél, sőt a szódavíz is olcsóbb; hogy az Ágnes-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse, nagyobb vidéki városokban lerakatok szerveztettek ugyanott a forrás leírásának ismertető füzetét ingyen kapható. A forráskezelőség. — Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

ÁGNES-

forrást, ha gyomor-, bél és légsőhuruttól szabadulni akarunk.
forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.
forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.
forrást, ha májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Kedvelt borviz!

Főraktár: **KISS KÁROLY** urnál Nagyváradon.

Andrássy Gyula gróf belügyminiszter: Kijelenti, hogy már az ősszel befogja terjeszteni a kivándorlás megakadályozására hozandó törvényt. Bredicianunak nincs igaza, mert hisz az oláhok közül vándorolnak ki a legkevesebben. Helyesli Hencz Károly multkori javaslatát, mely szerint kivándorlók kívánataikra visszahozásának, míg azonban a kérdés más irányban igényel megoldást, kéri az indítvány visszavonását.

Hencz Károly: Indítványát visszavonja.

A kincstári területek eladása ügyében Hódi Gyula ajánlja, hogy a Ház ne fogadja el az előadói javaslatot. A ház azonban a javaslatot elfogadta.

Ezután a 48-as honvédek érdemeinek elismerését törvénybe iktatni kérő feliratok kerültek napirendre, melyekre az elnök kijelentette, hogy a Ház lelkesedéssel járul hozzá a törvénybe iktatáshoz azonban erről csak több fontosabb ügy letárgyalása után lehet szó.

Interpellációk.

Andrássy belügyminiszter válaszol Bredician Corjolánnak még júniusban elhangzott interpellációjára a Szerémszék megyébe kiküldött csendőrség, katonaság, valamint a választók sanyargatása ügyében. **Andrássy** megjegyzi, hogy már sokszor válaszolt hasonló interpellációkra mindazonáltal most is kijelenti, hogy a csendőrség kiküldésének egyedül a választók nyugalmanak megvédése volt a célja. Később be is bizonyult, hogy az ellenfelek kortesei sok visszavetést követtek el.

A Ház a kijelentést tudomásul veszi. Bredician azonban nem vette tudomásul **Andrássy** válaszát.

Majd **Papp** interpellációjára válaszolt a belügyminiszter a belényesi népgyűlés feloszlata tárgyában.

Andrássy kijelenti, hogy az egész botrányból annyi igaz, hogy a jelen volt magyar diákok a Kossuth nótát énekezték, mire a

gára, jobban megláthattuk a vidék részleteit. Fenséges és rőd az, mely elborítja a környező hegyeket. Nem láttott ez fejszét soha s az elkorhadtt évezredek törzsek leomlott tömegét új óriások foglalják el. A tó partján néhány házból álló japán falucska terül el és két európaias hotel, oly méregdrága, hogy megfizetni nem lehet. Odább a shinto-templom hatalmas kapuja könyököl a tóra s a zöld lombsátor alól kivillog a piros-lakkos templomoldal. A templom felett hatalmas kupalaku csucs, a Nantai-san emeli néhány száz méterrel magasabbra büszke fejét a környező hegyeknél. Augusztus első napjaiban a zarándokok ezrei jönnek a tóhoz s az éj homályában lámpák fényénél másznak fel a szent hegyre, hogy a nap feljöveteleit ott várják meg, buzgó imádságba merülten.

— Mintegy két óráig lubickolt ide-oda csónakunk a tó színén, aztán visszatértünk a teaházba, hol már várt reánk a mi hires vezetőnk. Szavának állott, nem ivott egy csöpp szesz italt sem, sőt batuját is kibontotta, hogy nincs nála semmi veszedelmes folyadék. Közben egyre mentegette magát, mert azt hitte ő, hogy a wishki is csak olyan, mint a sake, meg sem érzik belülről egy-két kortyantás.

románok megtámadták a magyarokat. A kiküldött fősztaligabíró szintén megerősíti, hogy nem a magyarok, hanem a románok kezdték a támadást. Az az állítás, hogy a magyarok lettek volna a botrány előidézői, mely miatt a népgyűlést fel kellett oszlatni, a beható vizsgálat alapján nem vált valóvá.

Horváth József a felvidéki gyárak alapításában tett interpellációjára a kereskedelmi miniszter kijelenti, hogy a gyárak alapításánál üzött visszaélésekről tudomása nem volt. A jövőben gondoskodni fog, hogy hasonló visszaélések ne forduljanak. A házaló kereskedelemre vonatkozólag kijelenti, hogy az ősszel törvényjavaslatot fog a Ház elé terjeszteni.

A miniszterek válaszát a Ház tudomásul vette.

A házzszabályrevízió és a függetlenségi párt. A Magy. Tud. félhivatalosan jelenti, hogy két lapban a függetlenségi párt tegnapi értekezletén a Házzszabály revízió dolgában kitört viharról szóló tudósítás nem felel meg a valóságnak. A tény az, hogy Kossuth Ferenc, mielőtt a képviselők nyári szünetre mennének, felvetette azt a kérdést, hogy nem gondolkozhatnának-e annak lehetősége felett, hogy az államellenes vagy nemzetiségi obstrukciót, miképpen lehessen lehetetlenné tenni, a nélkül, hogy a nemzeti ellenállás lehetetlensége semmiképpen se érintessék. Ehhez a hatalmas eszmecserehez többen hozzászóltak s abban állapodtak meg, hogy a házzszabályok revíziója, mint kétélű fegyver, semmiféle formában sem aktuális. A félhivatalos azt is megjegyzi, hogy nagy felháborodást keltett a pártban, hogy ezt a borzalmas jellegű beszédeket, valaki megállapodás ellenére elárulta.

A kiegyezési tárgyalások. Wekerle Sándor, Darányi Ignác, Sztéryni, Popovics, Mezőssy, Koós tegnap délután Bécsbe utaztak a kiegyezési tárgyalások folytatására.

A hadapródiskola zárünnepélye.

Evről-évre nemcsak a hadapródiskolának, de Nagyvárad egész társadalmának kedves ünnepe a honvéd hadapródiskola zárünnepélye. A magyar katonai iskolának minden gondolatában magyaros és minden ízében katonai szellemű nevelés igaz gyönyörűséggel tölti el a magyar ember lelkét. S mikor magyar vezényszóra lendő magyar tiszték kezében magyar zászlóerdő villan fel, az ember el sem szereti hinni, hogy itt nem katona minden magyar s nem minden katona magyar...

Az idei zárünnepély némileg elűtött az eddigiektől: tömörebb volt a rendezés. A felvonulás után két zászlóaljba oszolva, szabad gyakorlatokat mutattak be a növendékek meglepő precizitással. A lovas növendékek voltilegása vetekedett akárhány cirkuszmutatványnyal. A vivás kedvelői az iskolavivás csoportos mutatványaiban gyönyörködhetek. Majd ismét a lovas növendékek közül vágatott elő három s ügyes jen de barréjukkal arattak zajos tapsokat. A parterre és a szertorna volt a legszebb része az ünnepélynek: izomerő és ügyes-

ség, bátorság és izléses összetanulás jellemezték a mutatványokat.

Ki kell emelni **Antoni Olivér** növendéket, aki többek közt 15 egymás mögött álló társát ugrotta keresztül. A tornamutatványok érdekes és változatos sora után a növendékek izléses gulát alakítottak, végül pedig a lovas növendékek akadályversenye rekesztette be a minden tekintetben kitűnően sikerült ünnepélyt.

A mutatványokhoz a 37. ezred zenekara adta a zenét s ugyanez a zenekar másfél órai sétahangversennyel szórakoztatta az intézet parkjában sétáló közönséget. Utána tánc következett s tartott a kora reggeli órákig.

A fényesen sikerült ünnepélyért elsősorban az iskola parancsnokát, **Kaminiszky** őrnagyot illeti az elismerés, akinek katonai képzettsége és magyar gondolkozása a régi hagyományok szellemében vezeti tovább a virágzó iskolát.

Mellette sok érdeme van a sikerben **Bóka** Iván főhadnagy tornatanárnak. **Orbán** Sándor vivómesternek s **Viczián** Elek huszárszázadosnak, a sikerült tűzijáték rendezőjének, **Marschalkó** főhadnagynak és a fogadó bizottság elnökének, **Kovács** József főhadnagynak. Az intézet egész tanári kara lekötölte figyelmes vendégszeretével a közönséget.

Legszebb mutatványokat produkáltak a már említett Antonin kívül: **Dobák**, **Kovács**, **Bokor**, **Szilágyi**, **Szilasy**, **Csáky**, **Gyárfás**, **Mocskonyi**, **Sinkovics**, **Adámi**, **Csernehurszki** és **Demjén** növendékek.

Jelenvoltak közül a következőket sikerült összejegyeznünk:

Notabilitások: Dr. **Rádu** Demeter, **Glac** Antal, **Szokoly** Tamás, dr. **Halász** Lajos, **Vivenot** ezredes, **Rukonira** altábornagy, **Széchenyi** Jenő, **Erős** Rezső, dr. **Imrik** Péter, **Balogh** Kálmán, **Rimler** Károly, **Braun** ezredes, **Szentkirályi** alezredes, **Haber** őrnagy, **Schwarz** őrnagy, **Sokoll** őrnagy, **Schmidt** vezérkari őrnagy, **Mile** Mihály, **Fekete** József, **Móré** Pál, **Mayer** Antal, **Edlmann** őrnagy, dr. **Némethy** Gyula, **Csicsay** Alajos, **Novotny** S. Alfonz, **Mártonffy** Marcell, **Nagy** Márton, **Dus** László, **Hoffmann** Henrik.

Urhölgyek: **András** Istvánné, **Buhl** Józsefné, **Buhl** nővérek, **Buttyka** Ákosné, **Balogh** Kálmánné, **Bérczi** Jánosné, **Bérczi** nővérek, **Balogh** Samuné, **Bary** Józsefné, **Bary** Olga, **Barabás** Béláné, **Benkő** Ernőné, **Báthory** Lászlóné, **Cerey** Dezsőné, **Dus** Lászlóné, **Dániel** Lajosné, **Dániel** Margit, **Dénes** főhadnagyné, **Ditrich** ezredesné, **Delich** Istvánné, **Erős** Rezsőné, özv. **Des** Echerolles **Kruspér** Károlyné, **Edlmann** őrnagyné, **Fekete** Józsefné, **Glac** Anta né, özv. **Grunwald** Henrikné, **Herkner** Péterné, **Herkner** Szidike, **Hanslián** Emilné, **Halmágyi** Zsoltné, **Hoffmann** Henrikné, **Ince** hadnagyné, dr. **Imrik** Gusztávné, **Istók** Zoltánné, **Jánossy** Ilonka, **Imrik** Bella és **Margit**, **Raminszky** őrnagyné, dr. **Krúger** Aladárné, **Krúger** Jenike, **Kemenczky** Györgyné, **Kappel** Györgyné, **Kappel** Katinka, **Kovács** Józsefné, **Kovács** Erzsike, dr. **Kis** Dömené, **Kiss** Nóra, **Kepes** Miklósné, **Kepes** Józsefné, **Kovács** Józsefné, özv. **Lázár** Zoltánné, **Lausch** Károlyné, **Lausch** Adél, **Lukács** Gézané, **Lukács** nővérek, **Lázár** Aurélné, **Lázár** Mártonné, **Lukács** Ödöné, **Molnár** Lajosné, **Materny** Imréné, **Móré** Pálné, **Móré** Gizike, **Mile** Mihályné, **Mile** nővérek, **Musiczky** Dömené, **Mikusay** Irén és **Margit**, báró **Menziné**, **kunszentmiklósi** Nagy Ilona, **Nagy** Gyuláné, **Nagy** Zoltánné, **Orbán** Sándorné, **Potocznik** Jenőné, **Papp** Váry századosné, **Perényi** Klemenné, **Petry** Gyuláné, **Padala** Józsefné, **Padala** Eugénia, **Peiser** nővérek, **Potorsné**, **Pekánovits** Imréné, **Pekánovits** Margit, **Rimler** Irén, **Rukavina** altábornagyné, **Schmidt** őrnagyné, **Sokollné** báró **Wildburg** Jozefa, **Sághy** Tercsi, **Sólyom** Gyuláné, **Sólyom** Irénke, **Só-**

utazó bőrönd, **Gramophon** és **Fonográf** beszélőgépekből, ezek szakszerű javítása.

Gramophonok 15, 20, 25 frt.

Fonográf 3 frt 50 kr. Óriási választék legújabb felvételi lemezekből. Kis dupla lemez ára 1 frt 25 kr., nagy lemez 2 frt.

— Lemez árjegyzék ingyen. —

Legolcsóbb gyári raktár
Klein Sándor és Vilmos játék diszmu-áruháza NAGYVÁRAD,
Fő-utca és Szaniszló-utca sarkán.

lyom Ilona, Sztachó Károlyné, dr Szolnok Jenőné, Szokoly Tamásné, Szokoly Ilonka, Trenhauser Józsefné, Trenhauser Rózsika, Vidovich Bonaventuráné, Vidosits Gyuláné, Wallner Odönné, Wallner Erzsike, Vicán századosné, Winkler századosné, Vukelich századosné.

Ujabb csontvázleletek.

Ma már a régi Fekete Sas helyébe modern épület készül szemmel látható gyorsasággal, mintha a földből emelkednék ki. Az épület külső falai már oly magasan vannak, hogy a munkások állásokról dolgoznak. Bent azonban még mindég van hely, hol a fundamentum ásásnál tartanak. Ezek külön épületrészek lesznek.

A most említett munkálatok közben az utóbbi két hét alatt, három beboltozott kutat és több ürszéket találtak. Az ürszékek és kutak mélyén a leülepedett részeken találtak emberi csontvázakat is. Az udvaron még a legutóbbi időkben is látott rozoga istálló hidlása alatt *a szemétkben két ember csontvázra* találtak, melyek között egy női csontváz is volt.

A csontvázak mind természet ellenes állapotban voltak. Nagyrésztük összezsugorodott emberé lehetett, amiből arra lehet következtetni, hogy összekötözve lettek bedobva a hidlás alá.

Nagyon valószínű, hogy a szállodában átutazó jobb módu embereket a szálloda bérlőjének alkalmazottjai kirabolták s hogy a bűntény idő előtt ki ne derüljön, az áldozatot megölték s a hullát az említett helyekre rejtették el.

Hogy akkor nem jöttek rá az ott megtoruló emberek büntényének egész halmazatára, az magyarázatát nyeri abban, hogy a helyek mindenike olyan, hogy azoknak levegője sokkal erősebben volt ammoniákkal telítve, semhogy érezhető lett volna a feloszló hullák szaga.

Az áldozatok kilétét megállapítani az természetesen lehetetlenség, mert semmi jel nincs, melynek alapján még csak a gyanítást is fel lehetne tenni. Az igazságszolgáltatás vizsgálata az elmondottak miatt, szintén meddő volna, minek folytán feledésbe mennek a rettenetes bűnök.

És még ezeknek a megtalált csontvázaknak tulajdonosain kívül hány ember vesztette ott életét anélkül, hogy erre rájöttek volna, vagy legalább csontvázukat is megtalálták volna?

A Sas épület helyén talált csontvázakon kívül az utóbbi időben a Szabadság utcán is találtak csontvázat. Hogy itt is bűntény forgott fenn, az is kétségtelen. Szabadság-utcán a Koszta-féle házban pinceásás közben találtak emberi csontvázat az utóbbi napokban. Ez a csontváz állítólag *Leitner* kéményseprő mester testvére lett volna, aki mintegy 20 évvel ezelőtt nyomtalanul eltűnt.

Az eltűnt ember megkerítése végett megindult a vizsgálat s megállapítást nyert annak során, hogy *Leitner* Károlyt, az eltűnt embert legutolszor a vágóhídon látták *Sinkovits* mézáros társaságában s aztán nem látta senki.

Sinkovits egészen haláláig volt gyanúsítva a gyilkossággal. A csontváz Szabadság-utcán *Sinkovits* házában közelében találtatott, minek alapján most már a gyanu még erősebb lett.

Az utóbbi ügyben a királyi ügyészség elrendelte a vizsgálat megindítását s az óta folyik is a nyomozati eljárás.

Az aratás.

Katonaság Érmihályfalván.

A megyében általános az aratás. A járási főszolgabírók a munkálatok megkezdéséről mind beküldték távirati jelentéseiket. Ezek a jelentések nagyobb részt nyugodt hangulatról számolnak be. Legutóbb a belényesi főszolgabíró terjesztette be jelentését.

A megye területén leszámítva a hegyes vidékeket, hol a buza termő föld kevés, legnyugottabb a margitai járás munkásainak hangulata és legizgatottabb az érmihályfalvai valamint a derecskei járásban.

Az érmihályfalvai járásban uralkodó hangulattal kapcsolatosan tegnap az a hír volt elterjedve, hogy a közbiztonság megvédelmezése végett Érmihályfalvára a csendőrség helyett katonaságot helyeznek. Ezt a hírt később megcáfolták s az egész onnan szedte eredetét, hogy Érmihályfalvára tényleg szállásolnak el katonákat, ezek azonban nem a közbiztonság megvédelmezése végett fognak ott megjelenni hanem csak egyszerű csapat átutazás lesz az egész. Ugyanis a marosvásárhelyi 9 huszárezred egyszázada Debrecenbe menve ott fog egy napig tartózkodni.

A tegnapi nap folyamán a derecskei főszolgabíró is tett jelentést az alispánnak. E jelentésben a járásban két helyen beállott sztrájk megszüntetéséről referál a főszolgabíró. Mint a napokban megemlítettük Monostorpályiban *Fleischer* Jakabnál és *Vértesen* Stark Jenőnél az aratók sztrájkba léptek s követelték a tél folyamán megkötött szerződés megváltoztatását, most ez megszűnt. Ugyanis a főszolgabíró *Fáter* Barnabás és *Szentiványi* László tb. főszolgabíró léptek közbe a kiegyezés meghozatala végett.

Fráter Monostorpályiban vezette a békéltetési munkálatokat, míg *Vértesen* Szentiványi. A két főszolgabíró tapintatos eljárásárára a munkások nem követeltek tovább, hanem munkába állottak a téli szerződés értelmében.

Ugyancsak a derecskei járásban a hosszú-pályi, nagybajontai pusztán *Lichstein* Jenő és *Márton* birtokán is általános sztrájkba léptek az aratók, azonban egy napi munkaszünet után tegnap ismét elfoglalták előbbi helyeiket.

A derecskei járásban bármily rossznak is mondható a hangulat, mindazonáltal remélhető a békés kiegyezés a munkásokkal.

Mint ujabb értesülünk, a berettyóújfalui járásban megkezdődött aratást szintén megzavarta egy sztrájk eset. A járásban *Somlyon* pusztán *Körösi* Sándor aratói mintegy negyvenen tegnap sztrájkba léptek. A sztrájk beálltával *Wertheimstein* Alfréd főszolgabíró azonnal kiszállott a helyszínére és megkezdte

a békéltetési eljárást, azonban lapunk zártáig eredménytelenül

UJDONSÁGOK.

* **Bizalom a kormányban** Kolozsvár város törvényhatósága bizalmát nyilvánította a kormány iránt, hazafias működéséért s a tanítói törvény megalkotásáért, s feliratát pártolólólag megküldötte Nagyvárad városának is. A tanács mint állandó választmány elhatározta, hogy a felirat pártolását kéri a közgyűléstől.

* **Hadapródok akarnak lenni.** A nagyvárad hadapródiskolánál ez évben két alapítványi hely üresedett meg. Az alapítványi helyekre összesen három pályázat érkezett be és pedig *Hegedüs* János Ottó nevű fia, *Barátky* Gyula Béla nevű fia és *Becsey* Ignác rendőrőrmester *László* nevű fia pályáztak. A városi tanács a csütörtöki közgyűlésen javasolja a törvényhatóságnak, hogy a két alapítványi helyre első helyen *Becsey* Lászlót és *Hegedüs* Ottót, második helyen pedig *Barátky* Bélát ajánlja.

* **Április 11. helyett márc. 15.** Győr-vármegye feliratot intézett a képviselőházhoz, amelyben kérte, hogy április 11-ike helyett március 15-ének nemzeti ünneppé avatását iktassák törvénybe. Nagyvárad városához is megküldött a felirat pártolás céljából s a tanács javasolja, hogy Nagyvárad törvényhatósága szintén e tárgyban hasonló feliratot intéz a képviselőházhoz.

* **Nagyvárad város zárszámadása.** A pénzügyi bizottság minden észrevétel nélkül elfogadta Nagyvárad város 1907. évi zárszámadását. A városi tanács a csütörtöki közgyűlés elé viszi be a zárszámadásokat s szintén elfogadásra ajánlja. Valószínűleg a törvényhatósági bizottság is minden nagyobb vita nélkül keresztül megy rajta.

* **Az irnokválasztása.** A Nagyvárad városánál megüresedett irnoki állást a csütörtöki közgyűlésen töltik be választás útján. A városi tanács mint állandó választmány foglalkozott a választással s bár határozott állást nem foglalt egyik mellett sem, kitűnt, hogy a tanács tagjai különösen három pályázó mellett oszlik meg. *Mayercsik* Ferenc a főügyész mellett dolgozik mint díjnok már évek óta kiváló szorgalommal: *Tóth* Béla az árvaszéknél fejt ki évek óta elismerésre méltó buzgalmat s *Zilahy* Antal mint tb. rendőrbiztos mutatta ki, hogy megérdemli a megválasztást.

* **Magyarcséke állatorvost kér.** A magyarcsékei járásban, dacára nagy kiterjedésének nincs állatorvosa. Van ugyan a járás részére kinevezve állatorvos, ez azonban Nagyváradon lakik, ami csupán a címet jelenti, hogy van, de valóságban nem létezik, ami miatt igen nagy kára lehet a járás állatállományában. Az ottani főszolgabíró tegnap kérelmet jelölt az alispánhoz, miszerint intézkedjék, hogy a járás egy külön állatorvost nyerjen, aki állandóan ott is tartózkodjék.

* **Pasteur intézet Kolozsvárott.** Kolozsvár város törvényhatósága, mint irtók, feliratot intézett a kultuszminiszterhez, amelyben kéri, hogy a kolozsvári egyetem új kórtani intézetével kapcsolatosan rendezzenek be egy veszettség ellen oltó intézetet. A feliratot pár-

Az érmelléki Kereskedelmi és Ipari Részvénytársaság borkiviteli osztálya ajánlja tisztán kezelt hegyi borait.

tolás végett Nagyvárad városának megküldötte. A városi tanács a felirat pártolását javasolja a közgyűlésnek.

* Egy 100 éves ember kérelme.

Egy érdekes ember járt tegnapelőtt este a rendőrségen, ahol azonban nem tudtak vele beszélni, mert az illető román volt. Öreg, összetöprődött ember volt, Trippon Tivadar-nak hívják. Kocsuba községből jött Nagyváradra gyalog, pedig a 100 évet is betöltötte már. Egy községi bizonyítvány volt az öregnek minden vagyona. Az éjszakát a rendőrségen töltötte az öreg s reggel Buna ügyvéd felvitte az alispáni hivatalhoz, hol kérelmet nyújtott be. Az öreg e kérelemben elmondja, hogy fiatal korában előljárósági tag volt, volt értékes birtoka, gazdasága, azonban mert gyermekei nem voltak, összes vagyona elpusztult. Az öreg ember kéri, hogy utasítsa az alispán az előljáróságot, miszerint tekintettel illetőségére és magas korára, amikor kenyeret keresni még koldulással sem tud, tartsa el az előljáróság életfogytaig.

* Állami iskolák Nagyváradon.

Nagyvárad város tanácsa mint állandó választmány tegnap tartott ülésében foglalkozott a községi iskolák államosításának kérdésével. A tanács abban állapodott meg, hogy elfogadta az iskolaszék javaslatát, a Dóri Ferenc indítványára vonatkozó rész nélkül s így ajánlani fogja a közgyűlésnek, hogy írjon fel a kultuszminiszternek az iránt, miszerint 20 osztályú állami elemi iskolát állítson fel Nagyváradon s ezek közé vegye be az új 12 rendszeresített tanítóállást is. Ezzel a javaslattal kerül az ügy a csütörtöki közgyűlés elé.

* **Ant közbiztonsága.** Ant község előljárósága megdöbbenő bizonyítványt adott ki egyik kérelmében a község közbiztonságáról és erkölcsi állapotáról. Nevezetesen az előljáróság tegnap kérelmet nyújtott be az alispáni hivatalhoz, hogy a községben egy csendőrőrs felállítása iránt a kellő lépéseket tegyék meg. A község kérelmére az szolgáltatott okot, hogy a legutóbb történt gyilkosság miatt az alispán megtiltotta, hogy a főszolgabíró táncvigalomra engedélyt adhasson s ugyanakkor elrendelte, hogy a községben minden csoportosulást oszlasson fel az előljáróság, sőt még a szokásos fonókák megtartását is szigorúan tiltotta. Az alispán rendeletét az előljáróság nem képes végrehajtani, mert a lakosság hihetetlenül el van romolva, képes a hatósági közegekkel is szembe szállani. A véres verekedések napirenden vannak úgy, hogy az előljáróság jelentése szerint ezeket már be sem jelentik, mert ha ezeket bejelentnék, arra egy külön jegyzőseget kellene felállítani. Az előljárók sürgősen kérik a csendőrség felállítását. A főszolgabíró pártoló véleménye kapcsán terjesztette be e kérelmet.

* **Megszökött könyvelő.** Egyik nagyváradai pénzügyintézet könyvelője Bihari Gyula a múlt héten eltűnt Nagyváradról. Az eltűnés annál is inkább feltűnő volt, mert Bihari pontos és szorgalmas ember volt. A könyvelő a pénzügyintézettel szemben csupán egy ballépést tett, ugyanis a Schiller-féle perben elárulta, hogy a vendéglős 6-7000 korona pénzzel rendelkezik, melyet kártya jeige alatt ő kezel a pénzügyintézetben. Emiatt a könyvelőnek el kellett volna mennie a pénzügyintézettől, valószínű, hogy ezt akarta távozásával megelőzni. A dolognak romantikus oldala is van, mint a legtöbb szökésnek, ahol pedig romantika is van, ott föltétlenül lenni kell szerelemnek is. Ez alól a szabály alól Bihari sem volt kivétel. A Pannóniának egy csinos kassza ündérje volt még csak a múlt héten is. Es most a kassza-tündér Steierországban (?) üdül. Ennek az üdülési időnek megkezdése összeesik a Bihari

szökésével. A tündér a Hármas-utcán lakott, hol Bihari tündérvárat gondolt bizonyos körülmények között. Sajnos a körülményeket át kellett ujjabb körülmények miatt helyezni más-hova, hol Bihari még jobb tündérvárat gondol. Hiába a szívnek megtiltani nem lehet még a kávéházban sem, hogy ne szeressen. Bihari eltűnt és boldog csupán egy pár ifjúsági folyóiratnak papír (váltó) zsirálója nem boldog. Ezek azonban érzelgnek a reményben, hogy Bihari visszajön és fizet, kifizeti a 20.000 kor. adósságot. A remény a legjobb vigasztaló dolog még ha váltóról is van szó. Bihari még ez ideig nem jött vissza, valószínű, hogy elment üdülni Amerikába, sőt ha a zsirálók nem csalatkoznak, még egy pár keskeny papirkát alá fognak írni, de ezt már az általuk fel nem vett összeg törlesztései alkalmával.

* A kereskedelmi kamara új helyisége.

Az alulírott kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy költözködés okából a kamara irodája a f. hó 8. és 9. napjain a közönségnek rendelkezésére nem állhat; továbbá, hogy 10-től a hivatalos órák alatt székházában, Teleky-utca 11. sz. alatt (bejárat a Dudek-utca felől) a rendes ügymenet újból kezdetét veszi. Nagyvárad, 1907. jul. 6. A nagyváradai kereskedelmi és iparkamara, Huzella Gyula elnök, dr. Sarkadi Lajos titkár.

* Gyermek a Szepességen. Márczy

Auréliáné urnő Szepes-Szombatban alföldi magyar gyermekeket elvállal ellátásra. Egészséges, hegyvidéki levegőn, és szeretetteljes gondozás, lelkiismeretes felügyelet mellett családi körben elsajátíthatják a gyermekek az irodalmi német nyelvet is. Erdeklődőknek levélbéli megkeresésre bővebb felvilágosítást is ad.

* A hegyi építkezések az igazságügyi miniszternél.

A hegyi építkezések dolgában már sok szó esett a városházán. Ugy a tanácsban, mint különösen a közigazgatási bizottságban a legnagyobb chaosz van e tekintetben; egy ülésben egymással homlok-egyenest ellenkező határozatokat hoznak. Az ügy különben, a városi főügyész felelőssége folytán a belügyminiszter előtt van elbírálás végett. A főügyész ugyanis nem tartja igazságosnak a magántulajdon olyan korlátozását, mint azt a tanács akarja. Mint értesülünk, a dolgot nem veszik oly könnyen a belügyminiszteriumban s mivel a főügyész véleményét ott is fontosnak tartják, az egész ügyet jogi szempontból leendő elbírálás végett áttették az igazságügyi miniszteriumba.

* Tűzoltó tanfolyam Budapesten.

A magyar tűzoltó szövetség ez év folyamán augusztus 1-től 19 ig terjedő napok alatt fogja megtartani XVI. országos szaktanfolyamát. A belügyminiszter most értesítette erről a megyei és városi törvényhatóságokat oly felhívással, hogy a területükön lévő tűzoltóságokat hívják fel, miszerint a tanfolyamon kiküldöttjeik által képviseltessék magukat. Különösen Nagyvárad igen üdvös dolgot fog tenni hogy ha nem is egy, hanem legalább 10 tűzoltót fog kiküldeni a tanfolyamra, mert hihetetlenül elmaradt képzettségű a tűzoltóság a tolyton fejlődő Nagyváradhoz képest.

* **A kegyetlen fiu.** Egy elvetemedett fiu vakmerő tettéről ad hírt érmihályfalvai tudósítónk. Gvanuani József tegnap saját házában Sándor nevű fiát valami részegsége miatt megfedte, mire a részeg fiu Lakatos Istvánné Szabó Lidiával az öreg embert összekötözte s így a konyhába vonszolta, hol a fiu édes atyját összerugdosta, fejét az ajtó küszöbéhez verte. Az öreg embert, mikor a jajgatva elősiető idege-

nek közbélépése folytán kiszabadult a rossz gyermek kezeiből, feljelentést tett a csendőrségen, mely megindította a fiu ellen az eljárást.

* **Tűz a Nagyteleki-utcán.** Tegnap délután 7 órakor élénk tüzlárma verte fel a korzózó közönséget s a tűzoltó szerkocsik élénk csengője Nagyteleki-utca felé vitte a közönséget. A tűz a 35. számú háznál Tátray lakatos udvarában keletkezett. Egy tyuk ketrec gyuladt ki, melyből lángot kapott a vele szomszédos faskamara is. A tűz pár perc alatt elborította a kamarát. A tűzoltóság részéről mind a három különítmény emberei kivonultak, akik egy órai működés után a tüzet lokalizálták. A rend fenntartására a rendőrség és a közeli kaszárnyákból egy szakasz huszár és egy csapat tűzér vonult ki. A kár nem nagy, mert a kamarában jelentéktelen mennyiségű fa volt.

* **Az alkohol hatalmában.** Tegnap reggel 8 óra körül Titi Bálint Hattyu-u. 27. sz. a. lakos ittas állapotban zsebkésével megszurta Varga Stefiné kezefejét. A vitézkedőt Balogh Zsigmond rendőr fékezte meg s kísérte be a rendőrségre.

* **Nyilvános nyugtázas.** A nagyváradai 48-as Kör által folyó évi június hó 2-án a Kossuth-szobor alap javára rendezett nyári táncvigalom alkalmával a következők voltak szívesek felülfizetni: dr. Adorján Emil 20 koronát, Cseprega Miklós, dr. Fenyő Sándor, dr. Halász Lajos, Köblös Ferenc, dr. Stokker Iózséf, Szokoly Tamás 10-10 koronát, Glac Antal, Kiss Dávid, id. Nagy Lajos 5-5 koronát, Fröhlich János 4 koronát, dr. Bánóczy Kálmán, Bencz Gyula, Diósy Ferenc, Kertész Istvánné, Mokri János és Wégner Mór 3-3 koronát, id. Cser János, Friedl Mihály, Katona Mihály, Kelemen Béla, Mátéh István, Mertz János, Széles Lajos, Tátray Sándor, Wallner Ferenc és Zboray Gyula 2-2 koronát, Király Zsigmond, Lukács Géza, Márkucz József, Nagy János N. N., Suta János, Ujlaky István, Wallner Rudolf és Weisz Lajos 1-1 koronát, Hoba Sándor és Pénzes József 60-60 fillért. Az adományokat ezennel köszönettel nyugtázza a kör elnöksége.

* **Elütötte a villamos.** Tegnap délután 5 órakor a Nagyvásártéren a Kugler és Andrányi-féle vaskereskedés előtt a 6 os számú villanyos kocsit elütötte Kun Sándorné született Lucskai Juliánát. A szerencsétlenül járt asszonyt az éppen arra járó dr. Ullmann Béla és dr. Weisz Márton orvosok emelték fel a földről s azonnal konstatálták is, hogy komolyabb baja nem történt. Az asszony mindössze a balkarján szenvedett kisebb horzsolást. A kocsivezető Szabó András, kalauz: Hada Milenti volt, akik ellen megindították az eljárást.

* **A bosszu.** Molnár Henrik cukrászata előtt elhelyezett babérfákat ismeretlen tettes valami mérges hatású folyadékkal leöntötte, úgy, hogy azok közül 7 drb. teljesen tönkrement. A tett valószínűleg bosszu műve. A nyomozást folyamatba tette a rendőrség.

* **Találtak** egy erszényt, néhány fillér tartalommal. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrség I. emelet 7. sz. ajtó.

Levél Erdélyből.

Alsókosály, 1907. július hó.

Van öröm Transylvániában, (a hogy itt szeretik mondani) azaz a Királyhágón tul. A mit óhajtottak a virágok, amiért sóhajtoztak az emberek megese. Meges t a nagy eset, hogy esett! Esett az eső. S ez nagy szó. Az Osztrák Magyar Bank kamatláb emelése, a Bazar-beli Cabaret, Feldmanné elszótt uszodája, sőt még a leégett torony is, úgy eltörpülnek e mellett, mint a csirke csipgás a kakas kukorikolas, vagy hogy városi hasonlattal éljek, a Szigligeti-zinbáz szezon régi zenekara a berlini Nagy-Opera kibővített orchestere mellett. De az öröm nem teljes. A várva várt est későn jött s még

annál is kevesebb volt De még mindig jobb mintha soha, vagy semmi sem esett volna. A kalászos növények apró magvak lesznek, a kukoricát csak egy tekintélyes felhőnek megsűrűsödése mentené meg a végegyengüléstől.

Községünknek véres szenzációja van. Vasuti gyilkosságról, összeesküvésről, postábrablásról van szó. Az egész falu ezzel van tele. Egy óra alatt a falu apraja-nagyja már a vasuti katasztrófa színelyére sietett s megdöbbenéssel tapasztalta, hogy dehogy is siklott ki a vonat. A falu végi cigányviskókban már azt is tudják, hogy a faluban csendőrök nyomoznak. Ugy tudnak itt az emberek hazudni és nagyítani, mint a csillagvizsgálóbeli mikroszkópok. Voltaképpen mi történt? Ma délben beállít a falu egyik írástudó emberéhez, aki számos hivatalos és privát ügyéből kifolyólag levelezni szokott, az oláh tanító. A képe elé tart egy képes lapot. »Ismeri ezt a lapot?« — »Hogy a menykőbe ne ismerném, hiszen egy héttel ezelőtt én küldtem ki az állomásra. És hogy kerül ez magához? Hiszen én ezt a kézbesítőnek adtam. A levelekből nyole darabot magam küldtem az állomásra! Mi lett a leveleimmel? Hogy van ez magánál?«

— Én a falu végén betévedtem egy cigánykalibába. Egy rozog: szentkép mellé volt oda pékézve ez a képeslap. Kivettem, hogy megnézzem. Akkor láttam, hogy ez az Ön írása. A cigány rajkó azt mondja, hogy ő a Malom-utcában lelte.

— Jésszus Mária. Mi lett a többi levéllel? Hat képeslap volt és két hivatalos levél.

— Soh'se busuljon. Meg vannak ezek mind. Csak járjon utána. Minden cigány kalibában van egy ilyen darab. A hivatalos leveleket is megkapja — talán.

— De hát hogy került ez hozzájuk?

— Hát egy elsikkasztotta vagy a kézbesítő től, vagy a vasuti őrtől. Aztán látva a szép képeket, osztozkodni kezdtek rajta, mint a Krisztus ruháján. Hanem most menjen kutatni, vallatni, mert holnap már egy lapot s kap.

S a szegény írástudó ember, aki a nyole nappal ezelőtt küldött levelekre a választ várta, várta, úgy várta, hogy majd meggebedt bele, most . . . megvakarta a füle tövét s bosszút lihegve elment a cigányviskókba — kutatni, vallatni.

Szó ami szó, de kinos meglepetés az, amikor az embernek — a maga leveleit még csak nem is kézbesítik, de magának kell kutatni érte. S ez hányadik eset lehet?

Ebből nőtte ki magát a százfejű kígyó. Hogy a levelekben pénz volt. Hogy ezt megneszelték a sátorosok és leütötték a kézbesítőt. Hogy a vasuti őr ittas volt s a leveleket a mozgó posta mellé dobta be. Hogy a vonat kisiklott s így borultak ki a levelek . . . En ezeket a híreket már olyan színezéssel kapom, hogy dacára v. haredzett idezetemnek, a hitam borsodzik tőle.

A művészet körül fölhalmozódó igényeinket ép oly formában elégítik ki itt is, mint a váosban. Ujdonságok: a panama kuplé a Berger Zsiga, egy pár jobbról balról összeszedett malacság, a miket a falu műkedvelői olyan szépen összeszednek s a hiányos helyeket a saját költői vénájukkal olyan szépen összefoltozzák, hogy én sokszor azt sem tudom, vajjon erre az eredeti szöveg s az orfeumok változtatták-e meg, vagy fordítva.

A fürdői életünk az meg pláne messze fölül mul minden várakozást. A ki a Szamosban fürdik, aki a szamos vizét issza, öreg zsidónk szakállára! nem vágyik szive a Szamosba vissza. Egy-három fulladás itt is megesett s a dési hetilap annak rendje-módja szerint a halottakat elparentálta.

Az öreg Mózes szomszédunkkal, az ősz szakáliu 13 próbás Mojsinkkal sajnos nem lehet, filozofálni vagy mint ő mondaná »pholithizálni«. A szegény nem adta be ugyan a kulcsot, ha nem a csuzt egy bele állott a lábába, hogy a miatt fürdőre vitték. Szomszédunk a másik oldalon a »Khon« ur. A mézes heteinek még bucsut sem mondott jóformán, az oláh »nyevaszták és fatukák« nem tartják elég szaloniasnak a boltban tanusított magaveseletét. Az első nap, a mikor megismert, így szólt: »Hozzha Isten! Igaz, hogy én jövevény vagyok, de rhégebber vagyok Khasályban, hát thodam én az illetet. Üdvözlök az Uraságot! A mikor nem thetszik thodni mit csinálni, legyed szerencsém, itt a bolt lesz a khaszinó. Van trafikom, tartok sert is.«

És a kis Kohn, valahányszor oda megyek, olyan szépen cseveg, hogy a katonavárosi polgártársaink megirigyelnék dialektusát és nyáljas modorát. És csodálatos, a trafikját és a sörét sohasem felejt el figyelmembe ajánlani.

Az etiquette kötelező szabályai ide is eljutnak s ezek alapján a kellő alázattal és tisztelettel kérek bocsánatot, hogy ing ujjban és mezitláb irta e sorokat. De most megjött a világság hirdetője, a várva várt, levélhordó. Itt vannak az újságok és levelek! Magamnak kell utána mennem, ha azt akarom, hogy a küldemények el ne konfliskálódjanak. Mert tartozom az őszinte vallomással: én vagyok az a szerencsétlen írástudó, a kihez az oláh beállított! A levél tragikomédia hőse.

Szamosmenti üdvözléssel

Tankréd.

MULATSÁG.

Japán este a Félix-fürdőn.

Az este megvolt a Félix-fürdőn a már sokat emlegetett Japán este, melynek lényes sikere úgy a szereplőknek, mint a rendező »József kir. Szanatorium Egyesületnek« dicsőségére vallott. A felkelő nap gyönyörű országát mutatta be nekünk leghivatottabb magyar utazója Baráthossy Balogh Benedek, fővárosi tanár és író, családja segítségével, oly megkapóan, hogy az este sokak előtt örökre feledhetetlen marad.

Az estély jórészt Baráthossy 100-nál több színes képpel élénkített előadása töltötte ki. A komoly tudós rokonszenves egyéniségén élvezetes dologgá szűrődött az előadás, mely mint egy tarka mozaik mutatta be a Felkelőnap országát ezer változatu szépségével. Szemünk elkáprázott a szép képektől, lelkünk elbódult a hallottak közvetlenségéből, mely értetvé tette az ország tüneményes nagyságát és megértette szokatlan gyors fejlődését velünk. Az igazi Japánt láttuk.

Az estélyt változatossá tette, érdekességét nagyban növelte Baráthossy nejeének, ki férjét elkísérte ázsiai tanulmányutjára és 10 éves lányának Irénkének a szereplése. Baráthossyné két japán dalt énekelt és két japán táncot mutatott be. A kedves japán dalok a Baráthossyné műkedvelőtől igazán páratlan szépségű hangján az első pillanatban lebilincseltek a közönséget, mely majdnem minden darabot megismételtette. Még megkapóbbak voltak ennél is a japán táncok, melyekben a másképp is bájos asszony japán jelmezében a legmegkapóbb jelenség volt. Az egyik tánc egy komoly vallásos jellegű dolog volt. A nap istennőjének tiszteletére járták ezt a japánok. Bármily furcsán hangzik is, de bizony megérezte, hogy ez a tánc imádság. Másik tánc világi tánc, melyet minden jól nevelt japán nőnek tudni kell. A plasztikus tánc bájos mozdulatai elragadták a közönséget. Baráthossyék kis lánya is ügyesen segítette az estét. Csicsergő hangjával igazán váratlan ügyességgel szavalt el egy japán balladát s apró japán ruhácskájában akár egy kis gésácska lejtette el előttünk a gésák egyik ernyőtáncát. A kis baba igazán aranyos és csókolni való volt.

A jól sikerült estély dalaihoz és táncjaihoz Nevoráll István képezdei zenetanár szolgáltatta a művészi zongorakiséretet. A csinos japán dalocskákhoz ő irta a kíséretet, melyek újabb bizonyítékát adták e téren való nagy tehetségének és ügyességének.

Ismertetésünket annak a sajnálkozásunk kifejezésével zárjuk le, hogy kár volt csak egy estélyt rendezni. Kissé különös az is, hogy a mi váradi jótékonyági és emberbaráti egyesületeink nem igyekeztek egy ilyen kedvező alkalmat kihasználni. A rokonszenves író és családja bizonyára tőlünk sem tagadta volna meg azt amit a »József királyi szanatorium egyesületnek« megtett s bizony sok helyen rajtuk is elfért volna egy kis segítség. Különbön úgy halljuk, hogy mozgalom indult meg, hogy esetleg még ma megismételjék az estélyt, hogy ez által a közönség tegnap másfelé elfogialt

részének lehetővé tegyék a pompás estély látását és hogy valamelyik váradi jótékonyági célt — esetleg a mi szanatóriumunkat — gyarapíthassák.

A magántisztviselők táncestélye a Püspöktúrdőben. Tegnap este a magántisztviselők pompás nyári mulatságot rendeztek a Püspöktúrdőben. A kedélyes estélyen nagyszámu közönség vett részt s kitünően mulatott. A vendégek kényelméről, s hogy jól találják magukat a kitünő fürdőhelyen, Kernáts János fürdőbérő gondoskodott s elismetetését érdemelte ki a nagyszámu vendégeknek.

TÁVIRATOK.

A horvát képviselők Zágrábban.

Budapest, július 6. A horvát képviselők tegnap haza érkeztek. A képviselőket mindenütt nagy ovációkban részesítette a nép. Medakovics Bogdánt a vállukon vitték a horvátok. A Jellasics szobor előtt Tuskán beszélt, mialatt Jellasicsot dicsőítette. Többek között a következőket mondotta: A horvát bán kezében hordta a fegyvert, mi a szivünkben hordjuk ezt s a lelkünk minden erejével és tüzével azon leszünk, hogy igazságainkat megvédelmezzük.

Ezután még Supiló beszélt, melynek elhangzása után a nép szétoszlott minden tüntetés nélkül.

Üdvözlés a horvát képviselőknek.

Budapest, július 6. Az osztrák parlamenti horvát képviselők tegnap üdvözlő táviratot küldtek a hazaérkezett képviselőknek. Az osztrákok kijelentik üdvözlésükben, hogy mindenben osztják nézeteiket a magyar parlament horvát képviselőivel.

NYILTTÉR.

Értesítés.

Tisztelettel van szerencsém nagyrabecsült üzletfeleimet értesíteni, hogy a legközelebbi napokban hosszabb külföldi utra indulok. Utazásomnak az a célja, hogy a kontinens nagy metropolisaiban, ahol legnagyobb nivóju a szabó ipar s legfejlettebb az izlés és divat: Londonban és Párisban tolytatok iparom körében tanulmányokat. Pályám életelőjére érve, egy életen át szerzett tapasztalatokkal járom be a nyugati kultúra termőföldjét, hogy ismereteimet gazdagítva, látókörömet szélesítve, szakértésőmet fejlesztve, szolgálatára állhassak a köznségnek. Az a törekvés vezet, hogy mesteriségemet európai színvonalra emeljem s miután úgy Londonban, mint Párisban szerencsés összeköttetésem révén a legelőkelőbb világhírű cégek szabásai fognak tanulmányaimban támogatni; meg vagyok győződve, hogy sikerrel teszem azt, hogy cégem annak idején a külföldi verseny sodrát is megállja.

A közönség szives jóindulatába ajánlva magamat és üzletemet, maradtam

kiváló tisztelettel

Karaguly László.

Üzletem november 1-től a Központi Takarékpénztár palotájában lesz.

Dr. Spitzer Márton

fogorvos

20 napra Abbáziába utazott.

REGÉNYCSARNOK.

Művészelet.

Irta: Kraszevszkij A. N.

— Oroszból. —

73.

A fiatal asszony némán türi jelenlétét. Lehajtott fővel megy fel a széles lépcsőn, egész az első emeletig; ekkor valami felrzza komor elmerültségéből — egy női ruha suhogása. Feltekint — amott, a második emeletre vezető lépcsőn egy férfi halad fel, ki erősen eltávozott és bebukolt nőt vezet a karján. Csak egy futó pillauatig látja őt, aztán arcélének árnya végig suhan a falon . . . Natália elfordítja a fejét. Ő az, felismerte!

Némán, lázas sietséggel követi fivére vezetését.

— 53 a te számod, nemde? — szól emez és feltár egy ajtót.

A lámpa felgyujtva, minden kényelmesea elkészítve fogadására.

— Nem akarok tovább terhedre lenni, — mondja Sergej.

Magatartása igen feszes lett, hangja jég-hideg és mielőtt elhagyná a szobát, tekintete még egyszer s utóljára keresi nővére szeméit.

* * *

Végre egyedül van. Minden tagjában reszketve egy divánra vetette magát. A komorna megjelen, kérdve, vetkőződni akar-e már ur-nője. Natália nem óhajtja segélyét és elutasítja, hogy egy felsőbb emeleten lévő szobájába vonuljon vissza. A komorna örül, hogy szabadulni és álmosan, fáradtan távozik. Natália nem gondol alvásra. Hogy is gondolhatna rá, tudva, hogy itt, vele egy és ugyanazon tető alatt, csak pár szoba által tőle elválasztva . . . — Ah, ez utálatos! — Ugy érzi, mintha lassan, valami rekkenő, fojtogató iszonyatba fulna.

A lámpa erősen világít. Jól fejele ezett komorna létére, Lisa már mind kipakolta az ezer apróságot, miket elkényeztetett nők még a legrövidebb utra is magukkal cipelnek, hogy a szállóházi szobát azonnal barátságossá varázsolják. Az asztalon fekszik Natália író-mappája, mellette áll az utazási ténrtartó és annak közelében, csinos bőrkeretben két fénykép: férje és fia képei.

Borzadva fordul el. Haját kisimitja homlokából — Sergej is felismerte! — suttogja mintegy önkívületben. — Lehetetlen volt őt föl nem ismerni és Sergej azt hiszi, hogy még ezt is tűrni fogom. És vajjon miért is ne hinné?

Évek óta, undok mocsáron keresztül követi egy délibáb csalékony képét és a világ neveti és ujjal mutat rá. Mit törődnék a világgal, ha lerázhatná a határtalan megalázás érzését, mely a porba rántja! — Pár nap mulva férje elébe fog lépni, szokott szeretetteljes, aggódóan fürkésző tekintetével, ezet gondoskodó, gyöngéd szóval és nyitott karokkal. És ő — nos, ő bele fog temetkezni e karokba, mindent el fog feledni és megbocsájtani — csak úgy mint eddig . . . Ah! . . . felugrik.

Pár perccel később kis lánya ágya mellett áll. A picike elragadóan néz ki, csipkével és himzéssel gazdagon ékített hálóköntösében. Kis kezeinek egyike arca alatt pihen, míg a másik a párna alá rejtőzött. Natália rendesen minden éjjel még felkeresi gyermekét, hogy álmában

megcsókolja és megáldja, — ma azonban szive nem képes a gyöngéd érzelmre.

— „Bredj! — parancsolja kemény, idegen-szerű hangon.

Maschenka felriad, önkénytelen kirántja kis karját a párna alól s kezével együtt apró levélkét, mit azonnal ismét elrejtteni igyekszik anyja elől. Natália azonban kitépi kezéből.

— Mit titkolódzol előttem? — rivall a gyermekre, ki a szokatlan hangra csaknem sirva fakad.

— Hiszen csak apának irtam! — feleli Maschenka, könyeivel küzdve. — Azt irtam neki, hogy mamácska szomorú s hogy jöjjön hamar, mert már oly nagyon örülünk rá — csak ennyit irtam — ez az egész.

Natália indulatosan ketté tépi a szegény kis levelet.

— Öltözz fel! — parancsolja.

— Tán ég a ház? — kérdi Maschenka ijedten.

— Nem, de valami történt, nem maradhatunk a szállodában, ne kérdezz tovább.

Álmosan, de engedelmesen mint az egészséges gyermek, mely feltétlen bizalommal csüng anyján, Maschenka szépen hozzá fog az ágya melletti széken gondosan összerakott ruháinak felöltéséhez. Natália segíti, amennyire láztól reszkető kezei engedik; aztán fejét és vállait egy fekete csipke écharpe-ba burkolva, kézen fogja kis leányát és lesiet vele a lépcsőn.

— A hercegnő kimegy? — kérdi a portás, ki nem képes Assanow herceg nővérét más címen szólítani. — Az idő nagyon fenyegető — ne küldjek tán kocsit?

Natália nem figyel reá és mint valami megfoghatatlan, félelmetes jelenség elrohan mellette és eltűnik.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Értéktőzede.

Budapest, július 6.

Osztrák hitelrészvény	— —	651.50
Magyar hitelrészvény	— —	752.54
Leszámitoló bank	— —	498.50
Rimamurányi	— —	54.00
Osztrák-m. államvasuti részvény	— —	668.00
Közutó vasut	— —	545.50
Városi villamos vasut	— —	234.50

A gabonatőzede határideje.

Budapest, július 6.

Buza okt.	50 kilogrammonként	10.21
Rozs okt.	— — — — —	8.32

Zab okt-re	— — — — —	7.27
Tengeri májusra	— — — — —	5.83
Tengeri jul.	— — — — —	5.91

Hivatalos arfolyamok.

budapesti áru- és értéktőzede 1907 július 6-án	
Magyar aranyjárdék 4%	110.38
Magyar koronajárdék 4%	93.93
Magyar keleti vasuti államkötvény 4%	82.85
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	53.—
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	95.50
Magyar nyerevény sorsjegy-kölesőn	191.—
Tisza szab. és szegedi sorsjegy-kölesőn	144.—
Osztrák járdék papirban	97.25
Osztrák járdék ezüstben	99.—
Osztrák járdék aranyban	116.—
Osztrák korona járdék	97.25
1860. oszt. államsorsjegyek	150.—
Osztrák-magyar bankrészvény	17.65
Magyar hitelbank részvény	751.50
Osztrák hitelbank intézeti részvény	651.25
Osztrák-magyar államvasuti részvény	668.—
20 frankos frankos (Napolendor)	19.17
Német birodalmi márka	117.82
London vista	241.—
Páris vista a	95.82
20 márkás arany	23.53

A szerkesztésért felelős:
Dr. VUCKIUS GYULA.

Hivatalsszolga

óvadékkal

azonnali belépésre felvétetik.

Cim a kiadóhivatalban.

Értesítés.

A nagyváradi kereskedelmi és iparkamara székházában, három 3 és fél méter magas, a Dudek-utcáról külön lejárattal bíró víz- és villanyvezetékekkel ellátott souterain-helyiség **raktárnak** vagy **műhelynek** bármely naptól kezdve bérebe vehető. Ez ügyben építkezni lehet dr. Sarkadi Lajos kamarai titkárral.

Nagyváradi középiskolai Internátus.

Nagyváradon, a Tisza Kálmán téri Elek-féle házban (9. sz.) folyó évi szeptember hó 1-én

gimnáziumi, reáliskolai, felső kereskedelmi és polgári iskolai tanulók részére

az internátusban a második évfolyam nyílik meg.

Egyenkénti tanítás nevelő tanárok vezetése és ellenőrzése mellett. Szigorú korrepetálás és naponkénti kihallgatás a feladott leckékből.

Az intézet a város legegészségesebb helyén fekszik, közel a tanintézetekhez.

Bő tájékoztatást kívánatra ingyen küld az intézet tulajdonosa és vezetője, a kivel értekezni lehet naponként 9-től 12-ig

Nagyvárad, 1907. június 14.

Dénes Pál,
intézettulajdonos és igazgató.

Az első nagyváradai műbutorgyár

fő üzletét
f. évi augusztus 1-től
Fő-utca Guttmann-házban
nyitja meg, hol az eddig ismert olcsó
saját gyári árban

nagy butorkiállítás

fog a t. vevőközönség rendelkezésére állani.
Bárminemű butorokat kezesség mellett
saját gyáramban készítik.
Költségvetésekkel, rajzokkal, készséggel
szolgálok díjmentesen.

Büchler Márton

Telefon 626.

152 1—50

**Legjobbak
a
Moskovits
cipők.
Kossuth-utca 5.**

**Egy használt
de jó karban levő
bricska kocsis
megvételre kerestetik.**

Cim a kiadóban.

Papi ruhák.

Mint néhai Lobotka István birneves volt papi szabónak tanítvánva és hosszú ideig segédje bátorodom a nagyságos- és főtisztelendő papság becses figyelmét Kistördő-u. 17. sz. alatti saját házámban megnyitott szabó üzletemre felhívni, ahol mindennemű papi ruháknak szintartó, erős, jó szövetből való elkészítését jutányos árban elvállalom, s miután a szabást egy budapesti szabásztanártól tökéletesen elsajátítottam azoknak szakszerű előállításáról alkalma lesz minden megrendelőnek meggyőződni. — Vidéki megrendeléshez elég egy minta reverenda beküldése is; kívánatra azonban a helyszínére személyesen is kiutazom.

Becsés pártfogást kér:

VAJNOVSZKY KÁROLY

papi és polgári-szabó.

Nagyvárad, Furdó utca 17. szám.

Biharfüred

a legkellemesebb üdülőhely

és minden igényeket kielégítő klimatikus

gyógyhely

junius hó 15-én megnyitott, mely bővelkedik a legremekőbb természetü szépségekkel. Igen kellemes, északi szélről védett éghajlattal. Modernül berendezett 70 vendégszobával. Kitünő konyhával és ellátással.

Klimája befolyásolja a légzést, azt kiadóbbá, mélyebbé teszi, az anyagcserét tetemesen fokozza, a vérkeringést emeli, a test hőmérsékét szabályozza, az izomzat tevékenységét emeli, az étvágyat, emésztést fokozza s az álmatlanságot megszünteti, az izzadást megszünteti.

Vasutállomás Belényes

Prospektust kívánatra bélyeg és díjmentesen küld a

Fürdőigazgatóság.

Uj üzlet! Uj üzlet!

Lukács Nándor butor-raktára

műasztalos-, kárpitos- és díszítő műhelye
Nagyvárad, Fő utca 8. sz. Széchenyi szállodával szemben.

Állandó raktár: háló, ebédlő uri szoba és szalon berendezések, mindennemű modern styl szerint. Vas, réz és hajlított fa butorok reudkivül nagy választékban.

Pontos kiszolgálás. Olcsóak
Kívánatra rajzok és költségvetések ingyen.

Pályázat malombérletre.

A peceszöllői róm. kath. egyház a tulajdonát képező vizimalmot az ahhoz tartozó kerttel és mintegy 6 (hat) holdnyi szántófölddel és kaszálóval bérbeadja. A malom Peceszöllős község területén a Pecze-folyó partján fekszik s jelenleg átalakítás előtt áll. Hajtószerkezetét egy Francis-féle új turbina fogja képezni 450 liter másodp rezenkinti vízmennyiség 2900 mm. esés ré zére, fekvő tengelyel (s az ehhez tartozó szükséges alkatrészekkel.)

A malom új berendezése a következő lesz: egy 0 számú cb. jegyű »Nemzeti« g konatizáló gép por- és rögcsitával és acélsodrony felekkel; egy 22. számú Ganz-féle hengerek; 2 pár egymás felett fekvő, ferdén rovátkolt kéregöntésű henger; egy pár francia és egy pár budai 36° malomkő, kék kötártó, két köburkolat a 36° kövek részére, két nyaktörke 75 mm. furattal.

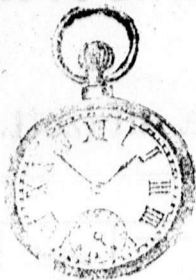
Azonfeül a malomhoz tartozó összes épületek teljesen jó karba hozatnak.

A kik a haszonbérletre pályáznak, ebbeli szándékukat illetve ajánlatukat a folyó évi július 15-ig aláírott lelkész-zel írásban közölik, világosan kijelentve ajánlatukban, hogy ha a malomnak az említett módon való átalakítása és berendezése, valami t az é ületek helyreállítása megtörténik, mily haszonbérösszegért, mennyi időre és minő biztosíték mellett hajlandók a malmot haszonbérbe venni.

Bérbeadó egyház fentartja magának a jogot, hogy a jelentkezők közül szabadon kiválaszthassa azt, kivel a haszonbér szerződést meg fogja kötni.
Peceszöllős (Nagyvárad mellett) 1907. július 3.

Dr Szemethy Géza,
r. kath. plébános.

Értesítés.

Ár frt

Egy duplafedelű valódi schweici (perfekta) tula ezüst óra	19.—
Egy duplafedelű omega óra	13.50
Egy duplafedelű ezüst óra pontosan regulázva	5.75
Egy valódi tula ezüst óra anker szerkezettel 7.—, cylinder szerkezettel	6.50
Egy jó erős nikkel óra	1.80
Egy jó duplafedelű nikkel óra	2.50
Egy legjobb minőségű ébresztő óra	1.80
Egy inga óra ütő szerkezettel	9.—
Egy ütő inga óra kisebb minőség	5.—
Egy iroda óra	3.—
Egy fali óra	2.50

Ékszerek bámulatos olcsó árban kaphatók:

FERDERBER TESTVÉREK

Színház-utca, 4. (Adorján-ház.)

Kossuth-utca, (Káptalan-ház.)

Bihar-kávéházzal szemben.

Dr. Rác Ödön Sanatoriuma és vizgyógyintézete

(ezelőtt Politzer-féle)

Nagyvárad, Szilágyi-Dezső-utca, 7. szám.
Telefon 693

Bejáró és bennlakó betegeknek egész éven át nyitva. (Fertőző és elmebetegek kivételével.) Vizgyógyászati, villanygyógyászati, villanyfürdők, szénsavas-törpefenyő. Ásványfürdők, forró légekkel, gőz szekrény, póstyéni iszapkura. Inhalatíók. Vibratios massage, Soványító és hizó kura.

Javalva: Idegesség, kimerültség minden neme, gyomor, bél-, szív-, tüdő és légzőszervek bántalmái, izületi-, izom-, ideg csuznál kitünő gyógyeredmények.

Állandó orvosi felügyelet.

Olcsó árak. Pensio (takás és ellátás) naponta 3 5-7 korona.

Prospektus és felvilágosítással szívesen szolgál

Dr Rác Ödön,
az intézet tulajdonosa és vezetője.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszert, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult községnél, csuznál és meghűléseknel, bedörzsöléséppen használva.

Figyelmeztetés: Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan gyógyszert fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyű és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van osomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr Richter gyógyszerertára az „Arany országhoz”
Prágában, Elisabethstrasse 5. neu.
Mindennapi sz. átküldés

Nagyvárad város r.-kapitányi hivatala, mint I. fokú iparhatóság.

11975 | 1907. szám.

Hirdetmény.

Az ipari- és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról szóló 1907. évi XIX. t.-c. 1907. évi július 1-én életbe lépett.

E napon a nagyvárad ipartestületi betegségyógyító pénztár megszűnt és ezen naptól fogva mindazok, kik a megnevezett törvény értelmében betegség és baleset elleni biztosításra kötelezettek a nagyvárad kerületi munkásbiztosító pénztárnál szigorú büntetés terhe alatt bejelentendők.

Betegség esetére biztosításra kötelezettek nemre, korra, honpolgárságra való tekintet nélkül mindazok, kik a nagyvárad kerületi munkásbiztosító pénztár területén a fent idézett törvény 1. §-ában megjelölt üzemeknél s foglalkozásnál vagy vállalatoknál akár állandóan, akár ideiglenesen, akár kisegítőképpen, vagy átmenetileg oly fizetéssel vagy bérrrel vannak alkalmazva, mely évenként 2400 koronát, illetve naponként 3 koronánál nem több.

Baleset ellen való biztosításra kötelezettek azok, akik a törvény 3. ik §-ában felsorolt vállalatoknál, üzemeknél, vagy munkáknál az előbbi ponthoz hasonlóan vannak alkalmazva. Mindazonáltal az alkalmazottak javadalmazása úgy a baleseti kártalanítás, mint költségfelosztás és kirovás tekintetében csak évi 2400 korona összegig vétetik számításba.

Biztosítási kötelezettség alá eső alkalmazottaknak tekintendők az inasok, gyakornokok s az olyan egyének is, kik be nem fejezett kiképzésük miatt bért vagy fizetést egyáltalán nem, vagy csak a szokásosnál csekélyebbet kapnak.

Biztosításra kötelezettek továbbá azok is, kik saját műhelyükben vagy lakásukban más iparűzők megbízásából és azok számlájára ipari munkával foglalkoznak (otthoni munkások) még ha a nyers és segédanyagokat maguk veszik is be s mellékesen saját számlájukra is dolgoznak.

Az ily otthoni munkások bejelentéseért és biztosítási járulékaikért minden egyes munkaadó felelős.

A munkaadók kötelesek minden náluk alkalmazott biztosításra kötelezett egyént a munkába lépéstől számított 8 nap alatt a két egybehangzó példányban kiállított bejelentési lappal — a ker. munkásbiztosító pénztárnál bejelenteni s ugyancsak 8 nap alatt a munkából kilépett egyént is írásbelileg bejelenteni.

Az alkalmazottak munkaviszonyában az alkalmazás minőségét és a fizetés vagy bér, illetőleg minden váltózárral ugyancsak 8 nap alatt jelentendők be, a kerületi munkásbiztosító pénztárnál.

Azok a munkaadók, kik ezen bejelentési kötelezettségnek vagy akaratlanul nem, vagy elkésletten tennék eleget, a jelen törvény 187. §-a értelmében büntetendők és ezen kívül a bejelentési elmulasztott biztosítandónak a bejelentés előtt netalán bekövetkező betegségből eredő költségeket, valamint összes eljárási költségeket fizetni tartoznak.

Ugy a biztosításra kötelezett alkalmazottak után betegség esetére való biztosításáért fizetendő járulékokat és igazolványi díjakat, mint a baleset esetére való biztosításra kötelezett alkalmazottak után fizetendő baleset biztosítási költségeket a munkaadó fizeti, azon külömbiséggel, hogy míg a járulékok felerészben a munkaadó, felerészben az alkalmazottat terheli, minél fogva a munkaadó ez utóbbi összeget alkalmazottja fizetéséből vagy béréből levonhatja, addig a baleset biztosítási költségek kizárólag a munkaadót terhelik; ezek fejében a munkások béréből levonni, vagy a terheket egészben, vagy részben a munkásokra más uton áthárítani nem szabad.

A munkaadó vagy megbízottja, a baleset esetére biztosított üzemeiben előforduló, tudomására jutott minden balesetről, alulírott hivatalt és a ker. munkásbiztosító pénztárt és pedig ez utóbbiit a pénztár által e célra kiadandó űrlapokon 24 óra alatt értesíteni tartozik.

A munkaadó felelős megbízottjának a bejelentés teljesítése körül elkövetett mulasztásáért.

A törvény XX. §-a értelmében az iparhatóság az iparfelügyelő és a munkásbiztosító pénztár jogosítva van a munkaadókat a bejelentési kötelezettség mikénti teljesítése körül ellenőrizni; e végből a

munkaadók kötelesek nevezetteknek a kívánt adatokat rendelkezésükre bocsátani.

Erről az összes érdekeltek jelen hirdetmény útján értesítettek

Nagyvárad, 1907. július 3.

Gerő,
r.-főkapitány.

HIRDETESEK

jutányos árban felvétetnek a

„TISZÁNTÚL”

kiadóhivatalában.

özv. dr. Deákné
FOGMŰTERMÉT
áthelyezte
Kossuth Lajos-utca (Sas-utca) 2 sz.
: : : alá az emeletbe. : : :

Központi Takarékpénztár Nagyváradon.
Alapítke 1,000,000 korona. Telefon szám 443.

Felhívás!

Az 1907. évi június 2-án tartott rendkívüli közgyűlésünk 5000 drb 200 kor. névértékű új részvény kibocsátása által intézetünk alapítójának két millió koronára leendő felemelését harározta el. Ezen új 5000 drb részvény átvételére a régi részvényesek **elővételi joggal bírnak** olyformán, hogy minden régi részvényre egy új részvény a megállapított 212 korona árban részükre fentartatik. E vételárban a kiállítási díj és illeték már belefoglaltatik. Az új részvények vételára után a folyó 1907. évi július 1-től a befizetés napjáig 6%-os kamat fizetendő, ennek ellenében az új részvények az üzleteredményben 1907. év július 1-től kezdve részesednek. A július 1-ig történő befizetések után a takarékpénztár 5% kamatot térít meg.

Ezen közgyűlési határozat folytán felhívjuk t. részvényeseinket, hogy az új részvényekre elővételi jogukat bezárólag f. évi **július 15-ig** gyakorolni s ugyanakkor a régi részvényeket az elővételi jog gyakorlására vonatkozó lebélyegzés végett pénztárunknál bemutatni sziveskedjenek.

A befizetések 1907. november 1-ig tetszés szerinti részletekben teljesíthetők, azonban az elővételi jog gyakorlásánál részvényenként 52 korona fizetendő.

A befizetésekről ideiglenes igazolványok adatnak ki. Ezen ideiglenes igazolványok névre szóló részvényekre és ezzel kapcsolatosan a 200 K. n. é. részvényeknek 400 K. n. é. részvényekre való kicserélésére vonatkozólag újabb felhívást fogunk annak idején közzétenni.

Az új részvények befizetésére vonatkozólag érvényben maradnak alapszabályaink 10. §-ának a késedelmes befizetésekre vonatkozó intézkedései.

Nagyvárad, 1907. június 3.

Központi Takarékpénztár
Részvénytársaság Igazgatósága.

Uj üzlet!

Gyógy cognac állandó nagy raktár és a legfinomabb tearumok behozatala.

Uj üzlet!

A „gőzkávé pörköldéhez.”

Aki nagyon jó, zamatos illatu kávét kedvel, az csakis a **TRIESZTI**

— KÁVÉ és THEA —

közvetlen behozatalától vegyen, mert a legkiválóbb fajok ott kaphatók és egy még nem létező módszer szerint vannak frissen pörköltve. — Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnem.

Aki egyszer megízleli, mást nem fog használni.

Kávémat lemez hordóba tartóm az illat és zamat el nem párologása céljából. Ezen különleges pörkölt kávé kivül az összes nyers kávé fajaimat a legolcsóbb árért bocsátom forgalomba

Tisztelettel

Aszódi Mihály Nagyvárad

Kossuth-utca 16. a cipőgyárral szemben. Telefon 635. sz.

Trieszti kávé és thea közvetlen behozatal tulajdonosa.

Cukorkák és csokoládé különlegességek.

Vidéki megrendelések bérmentve minden állomásra.

Uj üzlet!

Gyógy cognac állandó nagy raktár és a legfinomabb tearumok behozatala.

Uj üzlet!

MEGJELENT
az első kötet 500 szöveg-
képpel és 60, részben
színes műmelléklettel.

A TECHNIKA VIVMÁNYAI
című kötet a magyar közön-
ség minden rétegének érdeklő-
désére számíthat. Nem tudá-
kos szakmunka, hanem élvez-
zetes, könnyed olvasmány.

A MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRÁ-BÓL,

melyről olvasóinknak már több ízben hirt adtunk, most jelent meg az első kötet. A kötet címe:

A TECHNIKA VIVMÁNYAI

AZ UTOLSÓ SZÁZ ÉVBEN.

SZERKESZTIK: HOLLÓS JÓZSEF ÉS PFEIFER IGNÁC.

Ez a kötet úgy külső megjelenésével, mint tartalmával, stílusának irodalmi, könnyed hangjával egyaránt megfelel mindazoknak a várakozásoknak, melyeket a kiadótársulat a magyar közönségben a **MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRA**-ról szóló ismertetésével felkeltett.

A könyvet szakemberek irták, de oly könnyen érthető hangon, mintha szabad előadást tartanának a társadalom minden köreiből összesereglett hallgatók előtt, kiknek figyelmét lebilincselik tárgyuk érdekességével, előadásuk könnyedségével és a szemléltetés gazdag eszközeivel.

A TECHNIKA VIVMÁNYAI című munka a magyar társadalom minden rétegének szól. A gazdát rávezeti a rendelkezésre álló és még kihasználatlan természeti erők célszerű kihasználására. Szakszerű tájékozást nyújt a gazdasági gépekről és külön nagy fejezetben ismerteti a gazdasági termékek ipari feldolgozását.

A magyar kereskedő szeme előtt ennek a könyvnek az olvasása számos iparág kereskedelmi kihasználásának perspektíváját nyitja meg, különösen a fiatalabb generációnak meg kell ismerkedni ezzel a munkával, mely megismerteti a bányászat, kohászat, faipar, szövőipar, kémiai nagyipar stb. stb. hatalmas, milliárdnyi értékű vagyont termelő haladásával. A tanügy munkásai a **MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRA**-nak első kötetében

gondolkodásuk és ismereteik gazdagítására kiváló munkát nyerne. A nagyközönség legszélesebb rétegeit, valamint a megfelelő szakmákban működőket pedig közelről érdekli a közlekedés eszközeiről, a hadászati technikáról, az elektromosságról, távirásról stb. szóló fejezetek.

A legújabb problémák: radioaktivitás, drótnélküli távirás, repülőgép stb. e könyv olvasása útján eleven fogalmakká válnak az olvasó előtt.

A „Műveltség Könyvtára“-nak
ára kötetenkint.... **24 korona.**

Megrendelhető

[havi részletfizetésre is

Sebő Imre

könyv- és papirkereskedésében

Nagyvárad, Rákóci ut.

A Technika Vivmányai

című kötet fejezetei és a szer-
zők nevei:

Energia: Schimanek Emil.
Bányászat: Litschauer Lajos.
Kohászat: Gálocsy Árpád.
A fémek megmunkálása: Kandó Gyula.
Motorok és emelőgépek: Kármán Tódor.
A közlekedés eszközei: Gondos Viktor.
Pósta: H. Henney Vilmos.
A fény a tudomány szolgálatában: Karvázy Zsigmond.
A sokszorosító ipar: Kún Sámuel.
A technika a hadviselés szolgálatában: M. Müller Hugó.
Faipar: Gaul Károly.
Szövő- és fonóipar: Maly Ferenc.
Papírgyártás: Jalsoviczky Géza.
A kémia vivmányai: Pfeifer Ignác.
Gazdasági gépek: V. Markhó Jenő.
Gazdasági termékek ipari feldolgozása: Kosutány Tamás.
Elektromosság: K. Lipthay Károly.
Telegrafia és telefonía: Hollós József.
Zárószó: Méray-Horváth Károly.

A MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRÁNAK

első sorozata a következő
könyvekből fog állni:

- I. A Technika Vivmányai
- II. Az Ember
- III. A Világegyetem
- IV. A Föld
- V. Az Élők Világa
- VI. A Társadalom

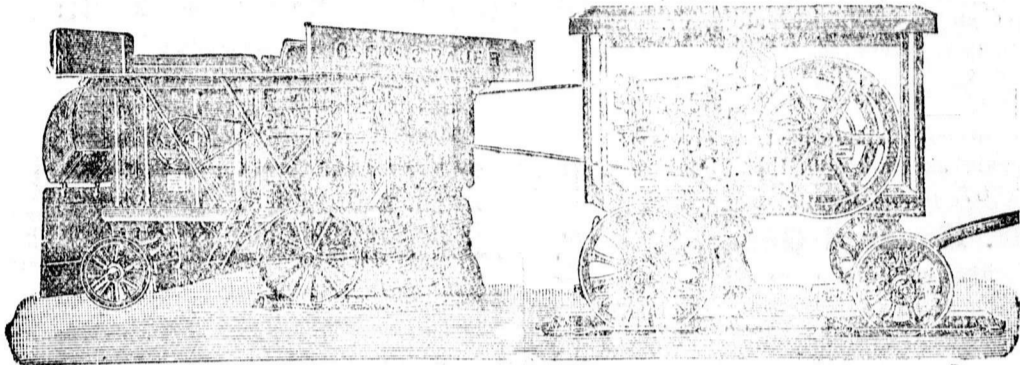
A második sorozat, hat kötetben, tartalmazni fogja a történelmi, irodalmi és művészeti ismereteket és az első sorozat teljes befejezése után fog megjelenni.

Oszers és Bauer motorgyára

Budapest, Podmaniczky-utca 18.

Ajánlja kitünő hírnévnek örvendő benzín lokomobiljait benzín lokomobílos cséplőszelvényeit és

szívógáz-motorait.

1-2 fillér üzemköltséggel. Elismert elsőrendű gyártmány! Szolidtömör kivitel!
Kitünő referenciák! Kedvező fizetési feltételek!

Költségvetéssel és árjegyzékkel díjmentesen szolgálunk!

Kapható minden elsőrangú vendéglőben és kávéházban

Leitner Márton

Nagyvárad

legnagyobb

divatháza

Zöldfa-utca 5. sz. (Saját ház.)

Telefon helyi és vidéki 113.

Ferfi gyapju szövetek gyári raktára.

Eladás nagyban és kicsinyben.

Ajánlja fővárosi mintára berendezett
dusan felszerelt áruházát.

Vászon, damast-árak, női és férfi fehérneműek.

Menyasszonyi kelengyék külön osztálya.

Mindennemű szőnyeg, függöny és
Linoleum. Női divat costum kelmék,
grenadin és pouplin.

Eredeti *sweici batiszt* és vászon himzett
ruhák, disztési cikkek és bélés-árak.

Minden darabon feltüntetve a
szolid szabott ár.

Különlegességek minden divatcikkekben folyton érkeznek.

HAÁSZ MANÓ

női kézmű- és divatáruháza
NAGYVÁRAD, Zöldfa-utca elején

Mindenkit meglepő nagy mennyiségű nyári ujdonságok érkeztek. Gyönyörű
sima és mintázott grenaduk, paplanok, sima és azsurozott ruhavásznak
himzett batisztok és remek kivitelű sephirek, blousok. Ugyszinte batiszt és
vászon, himzett ruhák Továbbá minden cikkben is óriási nagy raktár.

S tekintettel a nálam lévő mindenki által ismert óriási forgalomra, az áraim legolcsóbbak.

Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok.

A Nagyvárad Felső Keresk. Iskola,

melynek érettségi bizonyítványa **egy éves önkéntes katonai szolgálatra** jogosít s melynek **eddig végzett 619 növendéke** elsősorú kereskedelmi, gyári, bankári és pénztári cégeknél posta-, távírdai-, vasuti-, pénzügyi-, törvényhatósági és egyéb közhivatalokban nyert kiváló alkalmazást. 1907. szeptember hó 1-én nyitja meg 20-ik évfolyamát.

Az intézet 1906—907-ik tanévben, 136 tanuló látogatta, közöttük 70 vidéki. Vidéki tanulóknak jó családnál való elhelyezése ügyében az iskola igazgatója, dr. **Kováts S. János** ur legnagyobb készséggel jár a szülők kezére.

Az 1907—908-ik iskolai évre a beiratások folyó évi június hó 30-án s július hó 5 első napján eszközöltnék.

Minden egyéb tudnivalóról **Tájékoztatónk** ad bő felvilágosítást, amelyet levelezőlapon nyilvánított kívánatra az iskolaigazgató (lakik az iskolaépületben. Deák Ferenc-utca 3. szám.) azonnal megküld. Nagyvárad, 1907. június hóban.

Reismann Mór,
a fentartó testület tagja.

Dr. Hoványi Géza,
iskolabizottsági elnök.

MENTŐSZEKRÉNYEK

JUTÁNYOSAN BESZEREZHETŐK

TURAI LAJOS

KÖT- és ILLATSZERTÁRÁBAN

119 1.10 Nagyvárad, Fő-utca 9. (volt Bartsch-féle ház.)

Mezey János és Társa

Csordás Testvérek utóda.

Ajánljuk háztartási cikkek beszerzésére új árukkal dusan felszerelt

fűszer- és csemege kereskedésünket

Szent László-tér, nagyvárad takarékpénztár épületben, hol minden fenti körzetbe eső élelmi cikkek, csemegeárak, **borok,** friss töltésű ásványvizek a legelőnyösebben bevásárolhatók.

A befőzési idény alkalmából felhívjuk a t. közönség b. figyelmét pergament-papir, zsineg, parafa-dugasz stb. a gyümölcs conserválás-hoz szükséges áruinkra, nemkülönben a t. gazdaközönség b. figyelmébe ajánljuk a

Raffiát ojtó pamutot, permetezéshez szükséges **kékkő (rézgalic)** raktárunkat.

Idei csurgatott akác méz.

Naponta friss tea vaj.

Két jó nevelésű fiu
tanulóul felvétetik.

Tisztelettel

Mezey János és Társa

Telephon szám 249.

Nyomatott a Szent László-nyomdában Nagyváradon.

Uj fényképészeti és festészeti műterem
Nagyváradon.

LEMBERT EDE

fényképészeti és
festészeti műterme

mely a modern kor kiválmalmainak megfelelően teljesen ujonnan épült Rákóczi-ut 8. szám a. (Fő-u. Györffi-ház)

megnyílt.

Műtermében készít:

Platin képeket

Aquerelleket

Olajfestményeket

és régi képek után új másolatokat.

Elsőrangú kivitel!

Vettük a következő értesítést!

Reichard Áruházában

Fő-utcán

megérkeztek a tavaszi és nyári ujdonságok a következő cikkek-ből: Préhler, Ita, angol- és olasz kalapok! Obervalder és Ladstädter-féle szalmakalapok. **Eredeti Panama-kalapok.** Férfi-, női- és gyermek színes cipők. Angol zefir ingek. Elegáns divatmellények.

50

Egyedüli raktár a birneves **Engelhardt** féle **Carlsbadi** cipőkből.

Biharmegyei Takarékpénztár.

Utazási és fürdőidény

al almából

megőrzés végett elfogadunk

Értékpapirokat

Betéti könyvecskéket

Értéktárgyakat

Ékszereket

Csomagokat és dobozokat (lepecsételve)

Saját betéti könyvecskéinket díjtalanul

Az átvett tárgyakról **olismervényt**

adunk — és **mérsékelt** őrzési díjat

számítunk.

Biharmegyei Takarékpénztár

Kossuth Lajos-utca.